

AANTEKENEN

College van burgemeester en wethouders
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

cc: gemeenteraad

Amsterdam, 19 juni 2020
Betreft: bewoners vs ondernemers Wallengebied

Geacht college,

Bij haar aantreden heeft de huidige coalitie de bewoners op een voetstuk geplaatst. Het gemeentebestuur is er sindsdien op gericht om zoveel mogelijk aan de wensen van bewoners tegemoet te komen. Dit beleid zorgt voor een tweedeling in de stad. Het voorrang geven aan bewonersbelangen gaat namelijk vaak ten koste van belangen van ondernemers, hun medewerkers en de belangen van andere gebruikers van de binnenstad.

Bewoners verenigd in *Wij Amsterdam*, *Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad* (VVAB) en de actiegroep *Stop de Gekte*, met als aanvoeders vaak dezelfde figuren met een politieke achtergrond, laten regelmatig van zich horen. In ingezonden brieven in kranten en bij het inspreken tijdens raadsvergaderingen protesteren ze tegen drukte in het centrum en doen zij hun beklag over sekswerk, raamprostitutie, gidsen, rondleidingen, horecabedrijven en andere activiteiten in de oude binnenstad. De woordvoerders van die bewonersclubs onderhouden contacten met raadsleden, vaak van hun eigen partij, en met Het Parool, de huis-aan-huis krant van links Amsterdam.

Nu de coronacrisis ook in het Wallengebied haar tol eist en veel ondernemers als gevolg van de maatregelen hun hoofd nog maar net boven water kunnen houden, zien deze bewoners en sommige politieke partijen hierin een uitgelezen kans om de Wallen voorgoed te ontdoen van het oudste beroep van de wereld. Ondernemers komen hiertegen in verzet. Immers, de seksbranche en de andere bedrijven in de buurt zijn van elkaar afhankelijk en versterken elkaar.

Amsterdam staat van oudsher bekend als een gastvrije en tolerante stad met een bruisend centrum. Bezoekers uit binnen- en buitenland zijn er van harte welkom, mits zij zich gedragen uiteraard. Dat doen de meeste gasten ook. Als je dat als inwoner van een unieke op de werelderfgoedlijst geplaatste hoofdstad niet meer aan kunt, moet je niet een exclusief recht van *rust* willen claimen. Nu zij door de gemeente op een voetstuk zijn geplaatst, lijken sommige bewoners dat wel te doen. Bewoners die afgelopen jaar uit de buurt zijn vertrokken vanwege de 'drukte', beklagden zich op Social Media en (uiteraard) in Het Parool alsof de stad zich zou moeten schamen voor hun vertrek. Niets is minder waar. Verhuizen vanuit het centrum naar een andere wijk of naar een andere stad of dorp is van alle tijden en gebeurt overal in elke wereldstad. Dit geeft weer nieuwe generaties een kans om te ervaren hoe leuk het is om in een enerverend centrum te wonen.

Degenen die schuilgaan achter de actiegroep 'Stop de gekte' zijn bewoners die de binnenstad duidelijk zijn ontgroeid en de politiek naar hun hand willen zetten. Blijkens hun website zien zij raambordelen als de voornaamste oorzaak van de drukte. Wat hen betreft moeten de raambordelen en de sekswerkers verdwijnen uit de buurt. Uit een enquête onder ruim 1100 buitenlandse toeristen van 18 tot 35 jaar, bleek in februari 2020 echter dat de raambordelen niet de primaire reden zijn voor hun bezoek aan de Wallen. 'Stop de gekte' schuift de schuld van de drukte en overlast in het Wallengebied dus ten onrechte op het bordje van met name sekswerkers en raambordelen. Hoeveel bewoners vertegenwoordigt die actiegroep eigenlijk? Een paar honderd? Duizend misschien? Laat het gemeentebestuur daar eerst eens goed onderzoek naar verrichten voordat acties van deze groep serieus worden genomen.

Een burgemeester die voor de Bühne preekt helpt ook niet om het vertrouwen van ondernemers te winnen. In het televisieprogramma *Op1* toonde burgemeester Halsema eind mei begrip voor horecaondernemers die moeite hadden met de opgelegde 1,5 meter afstandregel. De burgemeester noemde vol trots het plan van ondernemers om op de Nieuwmarkt een groot terras in te richten waarin ook kleine cafés elders in het Wallengebied konden participeren. Geheel in lijn met het beleid van de huidige coalitie is de terrasprocedure zo ingericht dat bewoners dit plan eenvoudig kunnen tegenhouden. Het gewaardeerde initiatief werd dan ook prompt gefrustreerd. Eerst mooie sier maken op televisie met een creatief ondernemersplan om in coronatijd te overleven, maar achter de schermen bewoners alle ruimte geven om dit plan tegen te werken. Dat is lastig ondernemen.

Op 27 mei jl., nota bene middenin de coronacrisis, presenteerde de burgemeester namens het college het plan 'Aanpak Binnenstad' waarbij alles anders moet. In het plan wordt vermeld dat *'de gewenste resultaten kunnen alleen worden bereikt als bewoners, ondernemers, vastgoedeigenaren, culturele instellingen, instituten voor onderwijs en*

wetenschap én de overheid eendrachtig samenwerken.’ Het college doet alsof een actieve rol voor ondernemers is weggelegd maar dit is slechts schijn, zo leert de ervaring inmiddels.

Neem bijvoorbeeld het verbieden van rondleidingen op de Wallen. Dit verbod is ingegeven door het standpunt dat het, zoals toenmalig wethouder Udo Kock (D66) het in Het Parool verwoordde, niet meer van deze tijd zou zijn dat mensen naar sekswerkers ‘koekeloeren’. Een moralistisch besluit dus, ondersteund door conclusies van een vooringenomen onderzoek van onderzoeksbureau Strabo.

In een brandbrief over de besluitvorming inzake de rondleidingen op de Wallen hebben wij in februari 2020 onze verbazing uitgesproken dat een winkelcentrumonderzoeker zich plotseling mengde in het publieke debat over prostitutie op de Wallen. Dat de gemeente uitgerkend aan een onderzoeker die openlijk pleit voor een prostitutieverbod op de Wallen, opdracht geeft om onderzoek te doen of rondleidingen langs raambordelen wel of niet gewenst zijn, wekte nog meer verbazing. In Het Parool riep de (mede-)eigenaar van Strabo:

“Verbied ook de prostitutie op de Wallen. Prostitutie is in Nederland legaal zolang het gaat om vrijwillige seks tussen volwassenen. Gedwongen prostitutie is echter strafbaar. Misstanden zoals seksueel geweld en verkrachting komen vaak voor in de prostitutie. En die misstanden kunnen worden aangetoond. Zodat tot sluiting kan worden overgegaan van de werkplekken. Alleen al vanuit het oogpunt van de mensenrechten is prostitutie onwenselijk. Onvrijwillig werk dat op slavenarbeid lijkt, dat dienen wij als maatschappij niet goed te keuren.”

In de beantwoording van onze brandbrief aan het college stelt wethouder Everhardt (D66):

“Het college vindt dat het gidsen langs prostitutieramen geen toeristische activiteit is. Het college ziet voor dergelijke rondleidingen geen toekomst meer. Het college verschilt op dat punt met u van mening. Dat geldt ook uw kwalificaties ten aanzien van het door Strabo verrichte onderzoek.”

Hieruit blijkt dat het college zich niets aantrekt van het pleidooi van ondernemers om tot een weloverwogen en goed doordacht rondleidingenbeleid te komen.

In de brief ‘Aanpak Binnenstad’ van 27 mei lezen we dat ‘vooral bewoners rond de Wallen en uitgaanspleinen’ veel overlast ervaren. Dat de meeste bewoners, in elk geval degenen die middenin het Wallengebied wonen, die overlast wijten aan een gebrek aan kwalitatieve en kwantitatieve handhaving, staat niet in de brief terwijl dát de oorzaak is van het probleem.

De oorzaak van 'over toerisme', zoals sommige bewoners dat ervaren, wordt nu door de gemeente eenzijdig bij ondernemers neergelegd. Een vooraanstaand raadslid van een van de coalitiepartijen riep vorig jaar tijdens een raadsvergadering over de Wallen dat ondernemers in onze buurt *'geld verdienen over de ruggen van ons Amsterdammers'*. Dat is het verkeerde beeld dat wordt opgeroepen en bij bewoners beklijft. Zo worden bewoners tegen ondernemers opgezet.

De drukte komt niet van Engelse toeristen en vrijgezellenfeesten zoals vaak in de media wordt gesuggereerd. Die komen al decennia op de Wallen. Het 'over toerisme' in de afgelopen periode is eerder te wijten aan gemeentelijke beleid, zoals:

- Het creëren van een standplaats voor tourbussen pal náást het Wallengebied, waardoor grote groepen toeristen (25-70 personen per groep) met een buitenlandse gids door het gebied trokken, om vervolgens na een uurtje weer op de bus te stappen.
- Nieuw publiek; veelal welgestelde 'all inclusive' cruiseboottoeristen en gasten op rondreis die de buurt wel bezoeken maar er niks verteren.
- De groei van het aantal hotels ondanks de hotelstop.
- De sterke opkomst van Airbnb's in het centrum.
- Het weliswaar opstellen van regels en geboden, maar deze vervolgens niet handhaven, ook niet op begeleide tours.
- Geen onderscheid willen maken tussen free touroperators en normale touroperators. Free touroperators zorgden ervoor dat de Wallen werden overspoeld door met name Spaanse, Duitse, Engelse, Italiaanse en Nederlandse groepen. Het zijn deze free tours geweest die bij bewoners hebben gezorgd voor het gevoel van over-toerisme.

Wat ondernemers vinden of ervaren, daarover lezen we vrijwel niets in de brief 'Aanpak Binnenstad'. Het huidige gemeentebestuur lijkt niet geïnteresseerd te zijn in de kennis van ondernemers. Ondanks dat ondernemers dit al eerder bij de gemeente hebben aangekaart, wordt beleid nog steeds van boven af ('top-down') bedacht en vormgegeven in scenario's. Daar mogen ondernemers dan iets over roepen, wat vervolgens terzijde wordt geschoven.

Bij de strijd om de (politieke) macht gaat het uiteindelijk om het winnen van stemmen van bewoners om op het comfortabele pluche te kunnen (blijven) zitten. Wat ondernemers en hun medewerkers van het gemeentebestuur vinden, lijkt het gemeentebestuur niets te interesseren. Het is alsof er geen lessen zijn getrokken uit Project 1012, een vorig politiek plan om de buurt 'op te schonen' waarbij ondernemers nauwelijks inspraak hadden. Dit plan leidde niet tot minder maar tot méér op toeristen gerichte winkels.

In het kader van Project 1012 zijn in het Wallengebied veel raambordelen en coffeeshops gesloten. Daarnaast is de regelgeving dusdanig aangescherpt dat het niet meer mogelijk is om er een minisupermarkt of souvenirwinkel te openen. Begeleide tours mogen inmiddels ook niet meer op de Wallen. Van bewoners in het centrum is ook een offer gevraagd om drukte tegen te gaan: zij mogen hun woning niet meer aan toeristen verhuren. Zo draagt iedereen een steentje bij aan een beter evenwicht.

Als gevolg van de coronapandemie is het Wallengebied al maanden een oase van rust. Om de buurt leefbaar te houden als de coronamaatregelen worden versoepeld, dient het gemeentebestuur in onze optiek hoog in te zetten op kwalitatieve handhaving. Openbare orde en veiligheid moeten absoluut prioriteit krijgen. Ongewenst gedrag op de Wallen, waar voorheen nauwelijks tegen werd opgetreden zoals het dealen van (nep)drugs, alcoholgebruik op straat, openbare dronkenschap, lawaai maken, vuilnisdump, urineren in de gracht of tegen een gevel e.d., dient zonder aarzeling te worden bekeurd. Na een paar maanden strikte handhaving en het uitdelen van flinke boetes weet de hele wereld via Social Media in no time dat je je voortaan moet gedragen in Amsterdam-Centrum. Zo laat je tegelijk aan beschaafde toeristen zien dat de gedragsregels die overal op borden staan, geen loze kreten zijn.

Een goed doordacht en evenwichtig gemeentebeleid houdt niet alleen rekening met belangen van bewoners maar evenzeer met de belangen van ondernemers en het behoud van werkgelegenheid. Alleen aan de circa 300 leden van BIZ Burgwallen zijn al gauw, rechtstreeks of indirect via toeleveranciers, 15.000 banen verbonden. Tel daar de sekswerkers, de vele jongeren en studenten die werkzaam zijn tussen de Damrak en de Nieuwmarkt tot aan de Prins Hendrikkade en al het hotelpersoneel van grote hotels zoals NH Collection Barbizon Palace, NH Collection Grand Hotel Krasnapolsky en The Grand erbij op je komt tot ruwweg 25.000 banen die van de Wallen afhankelijk zijn.

De stad Amsterdam heeft haar ondernemers hard nodig. Keer ondernemers daarom niet de rug toe als zij met ideeën en adviezen komen om de economie van de oude binnenstad weer op te starten. Ook in deze coronacrisis willen ondernemers gehoord worden. Dat zou het college toch moeten begrijpen nu de gemeente zelf ruim 280 miljoen euro misloopt aan inkomsten als gevolg van het wegblijven van toeristen in de coronacrisis. Wees onpartijdig en zoek de verbinding met alle partijen in de stad!

Hoogachtend,
Cor van Dijk
voorzitter
BIZ Burgwallen

Integraal onderschreven en ondersteund door: BIZ Zeedijk, BIZ Van Dam tot Stopera,
BIZ Warmoesstraat en OV Nieuwmarkt